

**ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4**

CREATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE PERFORMANCE
OF TEACHERS UNDER THE NAKHON RATCHASIMA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE 4

นิศาชล วรสุข¹, บรรจบ บุญจันทร์²

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา^{1,2}

Nisachon Worrasuk¹, Banjob Boonchan²

Nakhon Ratchasima Rajabhat University^{1,2}

Corresponding Author E-mail : Nisachon1503@gmail.com¹, banjobbun21@gmail.com²

(Received : August 26, 2025; Edit : September 4, 2025; accepted : September 7, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4, 2) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 และ 3) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการ ปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำนวนทั้งสิ้น 327 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่ม แบบแบ่งชั้นภูมิใช้ตำแหน่งเป็นชั้นภูมิในการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า แบ่ง ออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00 และค่าความเชื่อมั่น การปฏิบัติงานของครู ค่าความเชื่อมั่นโดยรวม เท่ากับ .924 และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ค่าความเชื่อมั่นโดยรวม เท่ากับ .988 สถิติที่ใช้ คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และ วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านความยืดหยุ่น ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจก บุคคล โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านการมีวิสัยทัศน์ มี อิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 โดยด้านที่มีอิทธิพลสูงที่สุด คือ ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ตามลำดับ ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างด้านเหล่านี้กับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 เป็น .546 และด้านเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ได้ร้อยละ 29.40

จากผลการวิจัยนี้ สามารถนำไปสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ การปฏิบัติงานของครู

Abstract

The objective of this research is 1) to study the performance of teachers. Under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office, Area 4, 2) To study the creative leadership of educational institution administrators. Under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office, Areas 4 and 3) to create a prediction equation for the creative leadership of educational institution administrators that affects teachers' performance. Under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office, Area 4, the sample group included educational institution administrators and teachers. Under the office Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area 4, a total of 327 people. The sample group was obtained by random stratification using the position as the background for random sampling. The research tool is a scale questionnaire divided into 5 levels. The statistics used are frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and Pearson correlation coefficient and stepwise multiple regression was analyzed

The research results found that 1) Teacher performance Under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office, Area 4, overall it is at a high level. 2) Creative leadership of educational institution administrators. Under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office, Area 4, overall vision is at the highest level. 3) Leadership Creativity of educational institution administrators that affects teachers' performance Under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office, Area 4, in terms of creativity. and vision Influence teachers' performance Under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office, Area 4, with statistical significance at the level of 0.01 The most influential aspect is creativity, followed by vision, respectively. The multiple correlation coefficient between these aspects and teacher performance. Under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office, Area 4 is 0.546 and these aspects can explain the variance in teacher performance in educational institutions. Under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office, Area 4, 29.40 percent

From the results of this research It can be used to create a prediction equation for the creative leadership of educational institution administrators that affects teachers' performance. Under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office, Area 4

Keywords: creative leadership, teacher performance

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคโลกาภิวัตน์ที่เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถเผชิญกับความท้าทายในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนากำลังคนและการศึกษา และแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560–2579 ที่มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพครูและการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและเศรษฐกิจในอนาคต การบริหารจัดการสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องอาศัยผู้นำที่มีศักยภาพในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นภาวะผู้นำที่เน้นการมีวิสัยทัศน์ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่น และการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อันจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู ทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ การปฏิบัติหน้าที่ และความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (Bass & Riggio, 2006)

อย่างไรก็ดี จากการวิเคราะห์บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่า แม้จะมีการกำหนดนโยบายและจัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังไม่ปรากฏข้อจำกัดในการปฏิบัติงานจริงของครูหลายประการ เช่น การจัดการเรียนการสอนที่ยังยึดติดกับรูปแบบเดิม ขาดการบูรณาการนวัตกรรมที่เชื่อมโยงความรู้กับการปฏิบัติจริงของผู้เรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครองและชุมชนที่ยังไม่แน่นแฟ้น รวมถึงแรงจูงใจในการทำงานของครูบางส่วนที่ยังอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสะท้อนถึงภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ยังไม่สามารถสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สพป.นครราชสีมา เขต 4, 2566)

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข แต่สถานการณ์ปัจจุบันยังพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพด้านวิชาการในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ขณะที่นักวิชาการหลายท่านเห็นตรงกันว่าผลลัพธ์ของการจัดการศึกษามีความเชื่อมโยงกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด เนื่องจากผู้นำคือผู้กำหนดทิศทางและสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานของครู (Hoy & Miskel, 1991; James & Connolly, 2000)

ปัญหาที่เกิดขึ้นสะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ตามแนวคิดทางวิชาการกับการปฏิบัติจริงในสถานศึกษา กล่าวคือ ผู้บริหารหลายรายยังไม่สามารถนำเสนอวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์หรือเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ ให้แก่บุคลากรได้อย่างเพียงพอ ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ของครูไม่สามารถกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ (Fullan, 2001)

อย่างไรก็ตาม จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า แม้งานวิจัยในอดีตจำนวนมากจะกล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และยืนยันว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู แต่ยังขาดงานวิจัยที่ลงลึกในเชิงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ โดยเฉพาะการสร้างสมการพยากรณ์ ที่อธิบายได้อย่างเป็นระบบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในด้านต่างๆ อย่างไร นอกจากนี้ ยังไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาประเด็นดังกล่าวในบริบทเฉพาะของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ซึ่งมีลักษณะเฉพาะและความท้าทายที่แตกต่างจากพื้นที่อื่น

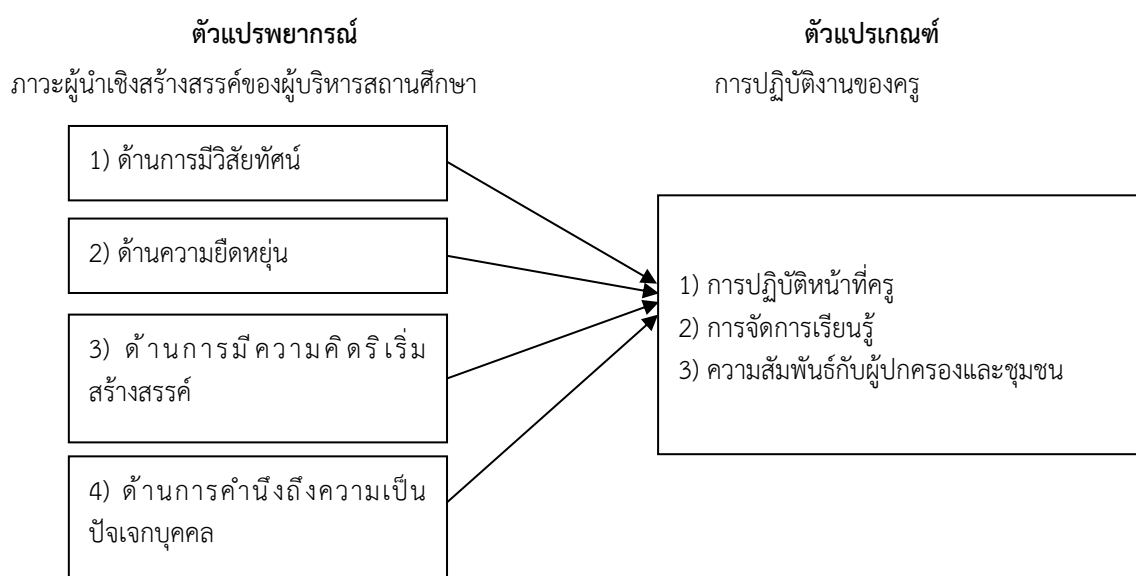
ดังนั้น การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเติมเต็มช่องว่างทางวิชาการ และเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่จะช่วยกำหนดแนวทางการพัฒนาผู้นำทางการศึกษาให้มีคุณลักษณะเชิงสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับความต้องการของครู ผู้เรียน และสังคม อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถแข่งขันในระดับสากลได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4
2. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านความยืดหยุ่น ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรในการศึกษานี้ประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 2,043 คน โดยจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 178 คน และครูจำนวน 1,865 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4, 2567)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 327 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie and Morgan (1997, pp. 607-610) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยใช้สถานภาพตำแหน่งเป็นชั้นภูมิในการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check lists) ได้แก่ ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1967) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

5 หมายถึง การปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การปฏิบัติงานของครูในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1967) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

5 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี วรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษา

2. กำหนดรูปแบบและโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถาม เป็นคำถามตรวจสอบ รายการ (Check list) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของ Likert โดยนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านความยืดหยุ่น 3) ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และ 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การปฏิบัติหน้าที่ครู 2) การจัดการเรียนรู้ และ 3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

3. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ ความสมบูรณ์ของประเด็นคำถาม โครงสร้างของเนื้อหา ความถูกต้องเหมาะสมของภาษา และแบบสอบถาม เพื่อขอคำแนะนำและทำการปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้องของรูปแบบ (Format) และความถูกต้องของภาษา (Wording) ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้อง ของคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหาแล้วนำมาวิเคราะห์หาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม

คัพท (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยคัดเลือก ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป จึงถือว่าผ่านเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 103) และนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้สมบูรณ์และเหมาะสม ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า มีค่า IOC เท่ากับ 1

5. นำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงและแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (1990, pp. 202-204) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น ดังต่อไปนี้

5.1 การปฏิบัติงานของครู ค่าความเชื่อมั่นโดยรวม เท่ากับ .924 และแยกตามองค์ประกอบ ดังนี้

5.1.1 การปฏิบัติหน้าที่ครู ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .709

5.1.2 การจัดการเรียนรู้ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .897

5.1.3 ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .901

5.2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ค่าความเชื่อมั่นโดยรวม เท่ากับ .988 และแยกตามองค์ประกอบ ดังนี้

5.2.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .968

5.2.2 ด้านความยืดหยุ่น ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .967

5.2.3 ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .963

5.2.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .966

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงให้เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำนวน 327 คน

2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 พร้อมด้วยแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ ไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยจะแนบซองเปล่า พร้อมติดแสตมป์ จ่าหน้าซองถึงผู้วิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ส่งแบบสอบถามกลับคืน และผ่านช่องทางออนไลน์ โดยใช้ Google forms

3. เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ได้กลับคืนทางไปรษณีย์และแบบออนไลน์ ในกรณีที่ได้รับแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ไม่ครบ ผู้วิจัยจะดำเนินการติดต่อประสาน ขอรับแบบสอบถามด้วยตนเองอีกครั้ง และเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. พิจารณาความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทางสถิติ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์

2. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพการปฏิบัติงาน

นำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

3. ข้อมูลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกตามองค์ประกอบ เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย พิจารณาและใช้หลักเกณฑ์ ของช่วงระดับคะแนน (Class interval) ตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2553, น. 103)

ซึ่งแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง การปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมากที่สุด
 3.51-4.50 หมายถึง การปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมาก
 2.51-3.50 หมายถึง การปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับปานกลาง
 1.51-2.50 หมายถึง การปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับน้อย
 1.00-1.50 หมายถึง การปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard deviation) จำแนกตามองค์ประกอบ เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย พิจารณา และใช้หลักเกณฑ์ของช่วงระดับคะแนน (Class interval) ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2554, น. 21) ซึ่งแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด
 3.51-4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก
 2.51-3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง
 1.51-2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อย
 1.00-1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 มาหาสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson (Pearson's product moment correlation) ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการเกิด Multicollinearity คือการมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรพยากรณ์มากกว่า 2 ตัว ซึ่งการที่ตัวแปรพยากรณ์ มีความสัมพันธ์กัน ในระดับที่สูง อาจส่งผลให้สมการตัวแปรที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรตามมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้นจึงต้อง ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์เพื่อให้แน่ใจว่าตัวแปรพยากรณ์ สามารถคงอยู่ในสมการตัวแปรได้ (อินทิพย์ ตรีวานิช, 2552)

เมื่อ r แทนค่า	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สหสัมพันธ์
$r < 0.20$	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรน้อย
$0.21 < r \leq 0.40$	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรค่อนข้างน้อย
$0.41 < r \leq 0.60$	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปานกลาง
$0.61 < r \leq 0.80$	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรค่อนข้างมาก
$r > 0.80$	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมาก

จากแนวคิดของอุทัยวรรณ สายพัฒนา (2547, น. 55-57) ในการทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์นี้มี ตารางบางเล่มเสนอแนะว่าเป็นวิธีการที่ยาก ให้ใช้วิธีง่ายๆ คือใช้เกณฑ์ค่าสัมบูรณ์ของสหสัมพันธ์ที่มากกว่า 0.80 คือ $|r| > .80$ ถือว่ามีความสัมพันธ์กัน แสดงว่าเกิด collinearity ซึ่งเกณฑ์นี้สามารถยืดหยุ่นได้ ขึ้นอยู่กับผู้วิจัยด้วย อย่างไรก็ตามในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การพิจารณาความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกันของ อินทิพย์ ตรีวานิช (2552, น. 55-57) หากค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกันมี ค่า r มากกว่า .80 ผู้วิจัยจะดำเนินการพิจารณา จากค่า VIF และ Tolerance ซึ่งค่า VIF ควรมีค่าน้อยกว่า 10 และค่า Tolerance มีค่าไม่น้อยกว่า .10 จึงเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น ของการใช้ สถิติวิเคราะห์การถดถอย (วรศิรา อรุณกิตติพร, 2561, น. 86)

6. สร้างสมการพยากรณ์โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลสถานภาพตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลสถานภาพในการดำรงตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน) (n = 327)	ร้อยละ
ผู้บริหารสถานศึกษา	28	8.56
ครู	299	91.44
รวม	327	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งหมด 327 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพในการดำรงตำแหน่งครู จำนวน 299 คน คิดเป็นร้อยละ 91.44 และมีสถานภาพในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.56

2. การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้าน

องค์ประกอบกรปฏิบัติงานของครู	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู	4.83	0.31	มากที่สุด
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.64	0.41	มากที่สุด
3. ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน	4.73	0.35	มากที่สุด
รวม	4.73	0.30	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ($\bar{x} = 4.83$, S.D. = 0.31) รองลงมา คือ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.35) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.41) ตามลำดับ

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.61	0.52	มากที่สุด
2. ด้านความยืดหยุ่น	4.56	0.59	มากที่สุด
3. ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.60	0.57	มากที่สุด
4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.59	0.57	มากที่สุด
รวม	4.73	0.30	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า ค่าเฉลี่ย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.59$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 0.52) รองลงมา คือ ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.57) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความยืดหยุ่น ($\bar{x} = 4.56$, S.D. = 0.59)

4. ผลการวิเคราะห์การพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้าน

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X	Y
ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1)	1	.759**	.740**	.742**	.867**	.503**
ด้านความยืดหยุ่น (X_2)		1	.891**	.882**	.954**	.476**
ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (X_3)			1	.879**	.947**	.516**
ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4)				1	.945**	.496**
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (X)					1	.535**
การปฏิบัติงานของครู (Y)						1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกคู่ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังนี้ ด้านความยืดหยุ่นกับด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($r = .891$) ด้านความยืดหยุ่นกับด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($r = .882$) ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์กับด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($r = .879$) ด้านการมีวิสัยทัศน์กับ ด้านความยืดหยุ่น ($r = .759$) ด้านการมีวิสัยทัศน์กับด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($r = .742$) และด้านการมีวิสัยทัศน์กับด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($r = .740$)

5. ค่า Tolerance และ VIF ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

ตารางที่ 5 ค่า Tolerance และ VIF ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	Tolerance	VIF
ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1)	0.453	2.208
ด้านความยืดหยุ่น (X_2)	0.184	5.428
ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (X_3)	0.453	2.208
ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4)	4.775	0.209

จากตาราง 5 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่า Tolerance อยู่ระหว่าง 0.184-0.453 และค่า VIF อยู่ระหว่าง 2.208-5.428 โดยข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอย คือ ค่า Tolerance มากกว่า 0.10 และ ค่า VIF ต้องน้อยกว่า 10 ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

6. การวิเคราะห์การถดถอยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์การถดถอยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์	สัมประสิทธิ์การ	t	p
	การถดถอย จาก	ถดถอยจากคะแนน		
	คะแนนดิบไม่	มาตรฐาน		
	ปรับมาตรฐาน	(β)		
	(b)			
ค่าคงที่	3.242		25.08	.000
ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (X_3)	.169	.316	4.57	.000
ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1)	.156	.268	3.90	.000
R = .546, R ² = .299, Adjusted R ² = .294, p = .000				

จากตาราง 6 พบว่า ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านการมีวิสัยทัศน์ มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 โดยด้านที่มีอิทธิพลสูงที่สุด คือ ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างด้านเหล่านี้กับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 เป็น .546 และด้านเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ได้ร้อยละ 29.40

สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ในรูปคะแนนดิบ มีดังนี้

$$\hat{Y} = 3.242 + .169 (X_3) + .156 (X_1)$$

สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ในรูปคะแนนมาตรฐาน มีดังนี้

$$\hat{Z}_y = .316 (X_3) + .268 (X_1)$$

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย เรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ความสามารถในการปฏิบัติงานของครูและคุณภาพงานที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ซึ่งวัดจากการปฏิบัติงาน ความประพฤตินในการรักษาวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูตามแบบประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยผู้บริหารและคณะกรรมการที่ผู้บริหารแต่งตั้งเป็นผู้ประเมิน สอดคล้องกับผลการวิจัยวัชรินทร์ จันทโร ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารกับผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จากการศึกษาวิจัยพบว่า ผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (วัชรินทร์ จันทโร, 2562) สอดคล้องกับการศึกษาของแสงจันทร์ มิตรกุล ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการสร้างแรงจูงใจของครูต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านความสำเร็จโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (แสงจันทร์ มิตรกุล, 2562) สอดคล้องกับผลการวิจัยของชนพล สะพังเงิน ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า พฤติกรรมผู้บริหารสถานศึกษาถูกประเมินโดยผู้บริหารและครูในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนการปฏิบัติงานของครูได้รับการประเมินในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด (ชนพล สะพังเงิน, 2564) สอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐพล ทองมูล ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การปฏิบัติงานของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ณัฐพล ทองมูล, 2564) นอกจากนี้ ผลการวิจัยสอดคล้องกับพรพิมล อินแมน เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผลการปฏิบัติงานของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ การจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ การปฏิบัติหน้าที่ครู และต่ำสุดคือ ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (พรพิมล อินแมน, 2564)

1.1 การปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ ครูเอาใจใส่และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนโดยไม่เลือกปฏิบัติ สาเหตุหนึ่งอาจเป็นเพราะครูมีจิตวิญญาณความเป็นครู ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน โดยคำนึงถึงความแตกต่างด้านความสามารถ ความสนใจ พื้นฐานครอบครัว และสภาพแวดล้อมทางสังคม ครูจึงมุ่งส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเท่าเทียม พร้อมยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานศึกษาของเฉลิมพันธ์ ศรีพรหม ที่พบว่า

การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกข้อ (เฉลิมพันธ์ ศรีพรหม, 2560) รวมถึงแนวคิดของสุนันธิณี ม่วงเนียม ที่ระบุว่า การปฏิบัติงานของครูหมายถึงการดำเนินงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบทั้งด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน และด้านการบริหารงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ (สุนันธิณี ม่วงเนียม, 2560) นอกจากนี้ ผลการวิจัยของ (ฐิติณัฐ ประชัยภูมิ, 2561; ดวงพร เกลี้ยงปราณีต, 2564) ต่างพบว่าการปฏิบัติงานของครูมีประสิทธิภาพสูง ครูสามารถปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ มุ่งผลสัมฤทธิ์ ปฏิบัติหน้าที่อย่างมุ่งมั่น ให้บริการอย่างดี พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนรู้ การประเมินผล และการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการพัฒนาอย่างต่อเนื่องผ่านการอบรมสัมมนาและการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

1.2 การปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูสามารถออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองบริบทและส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน สาเหตุหนึ่งอาจมาจากการวางแผนและออกแบบหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมการวิเคราะห์มาตรฐานและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียน การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน การแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ การพัฒนาและใช้สื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล การส่งเสริมการทำงานร่วมกัน และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดกว้าง รวมถึงการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ ปฎิมาภาญจน์ แสนโสภานันท์ ซึ่งพบว่าการจัดการเรียนการสอนด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูโรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยาอยู่ในระดับมาก (ปฎิมาภาญจน์ แสนโสภานันท์, 2560) และสอดคล้องกับ อังจิมา คงโอ ที่ระบุว่า การจัดการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของผู้เรียน ตลอดจนเจตคติที่ดีต่อการเรียน พร้อมสร้างความร่วมมือและมาตรฐานในการดำเนินการของครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ (อังจิมา คงโอ, 2560) รวมทั้งสุปราณี อรรถประจง พบว่าสมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (สุปราณี อรรถประจง, 2562)

1.3 การปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูเคารพความคิดเห็นของผู้ปกครองและชุมชนแม้มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมหรือความเชื่อ สาเหตุหนึ่งอาจมาจากการสร้างความร่วมมือและการสื่อสารที่ดีระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อร่วมกันส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการศึกษา และกิจกรรมต่างๆ บนพื้นฐานของความหลากหลายทางวัฒนธรรม การเคารพซึ่งกันและกัน และความสมัครใจในการทำงานร่วมกัน ผลการวิจัยสอดคล้องกับ กมลชนก ศรีสุตา (2564, น. 91) ที่พบว่าครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชนในระดับมาก เช่นเดียวกับ ศิริวรรณ ธัญญาภรณ์ ซึ่งศึกษาการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่าการสนับสนุนให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นวิทยากร และการจัดนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน เป็นแนวปฏิบัติที่ส่งเสริมความร่วมมือและการเรียนรู้เชิงบริบทของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (ศิริวรรณ ธัญญาภรณ์, 2561)

2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการมีวิสัยทัศน์ รองลงมาคือด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านความยืดหยุ่น สาเหตุอาจมาจากการบริหารที่มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ แก้ไขปัญหาตามสถานการณ์ และมีวิสัยทัศน์ชัดเจน มีแรงจูงใจและความยืดหยุ่นในการทำงาน สามารถจูงใจบุคลากรร่วมปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย ส่งเสริมการเรียนรู้และนวัตกรรมภายในองค์กร สนับสนุนการทำงานเป็นทีม และสร้างบรรยากาศการทำงานที่เปิดกว้างและร่วมมือกัน นอกจากนี้ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ยังสามารถปรับปรุงกระบวนการทำงาน ต่อยอดแนวคิดใหม่ และสร้างแรงบันดาลใจแก่สมาชิกองค์กร เพื่อให้เกิดการพัฒนาและความยั่งยืนขององค์กรในระยะยาว ผลการวิจัยสอดคล้อง (บงกช วิจบ, 2560; ศิริวรรณ คำภูเงิน, 2561; สุพัฒรา ธิพรพันธ์, 2561; วินา สุทธิโพธิ์, 2561; จุฑามาส ชื่นห้วน, 2562) ที่พบว่าภาวะ

ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยผู้บริหารสามารถนำหลักการบริหารงานสี่ฝ่ายมาใช้ กระจายอำนาจแก่บุคลากร สร้างนวัตกรรมทางการศึกษา และปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมต่อบริบทและความท้าทายที่เกิดขึ้น

2.1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถในการมองเห็นภาพอนาคตขององค์กรและวางเป้าหมายชัดเจนในการพัฒนาสถานศึกษา สาเหตุอาจเนื่องจากผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจบริบทของสถานศึกษาและชุมชน สามารถประเมินสถานการณ์ปัจจุบันและคาดการณ์แนวโน้มในอนาคตได้อย่างแม่นยำ พร้อมทักษะการวางแผนเชิงกลยุทธ์ กำหนดเป้าหมายสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่งผลให้การพัฒนาสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีทิศทาง และได้รับความร่วมมือจากครู บุคลากร นักเรียน และชุมชนอย่างกว้างขวาง ผลการวิจัยสอดคล้องกับ (เพ็ญญา ศรีภูธร, 2562; ดวงพร เกลี้ยงปราณีต, 2564; กฤติยาภรณ์ นาชัย, 2560) ที่พบว่าผู้บริหารสามารถกำหนดเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน สร้างความน่าเชื่อถือ และสามารถนำวิสัยทัศน์ไปปฏิบัติให้เกิดผลจริง ทั้งยังช่วยให้ครูและบุคลากรมีทิศทางในการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสามารถสร้างบรรยากาศการทำงานที่เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี สาเหตุอาจมาจากผู้บริหารมีทักษะการบริหารงานแบบเปิดกว้าง เน้นการมีส่วนร่วม และให้ความสำคัญกับการรับฟังความคิดเห็นของครูและบุคลากรทุกระดับ ส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่เป็นกันเอง ปราศจากความกดดัน ทำให้บุคลากรกล้าที่จะเสนอแนวคิดใหม่และร่วมตัดสินใจ รวมทั้งสนับสนุนทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้ครูสามารถทดลองหรือปรับใช้แนวทางการทำงานที่เหมาะสมกับบริบทของตนได้อย่างอิสระ ผลลัพธ์คือการสร้างทีมงานที่มีความยืดหยุ่นสูง พร้อมปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัย (กพพร จันทรแดง, 2566; สนธยา สมลิคุณ, 2566; เกศณี กลิ่นเทศ, 2562) ที่พบว่าผู้บริหารสามารถปรับตัวตามสถานการณ์และบริบทที่เปลี่ยนแปลง เปิดรับแนวคิดใหม่ๆ และสร้างบรรยากาศการทำงานที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมและความคิดสร้างสรรค์

2.3 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรคิดสร้างสรรค์ในมุมมองที่หลากหลายและเปิดกว้าง สาเหตุอาจเนื่องจากผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และทักษะการบริหารที่มุ่งพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรอย่างเต็มที่ เปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สนับสนุนการนำเสนอแนวคิดใหม่ จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการทำงานที่เป็นมิตร ปราศจากความกดดัน พร้อมจัดสรรทรัพยากรและเทคโนโลยีสนับสนุนการทดลองและพัฒนา นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ทำให้บุคลากรกล้าที่จะเสนอแนวคิดใหม่และเกิดผลงานสร้างสรรค์ที่นำไปปรับใช้กับบริบทของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ขวัญฤทัย ภูสาระ, 2562; กพพร จันทรแดง, 2566; ธิติสุตา แก้วหาญ และ ทนงค์ศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ, 2564; จินตนา ดิตตวงพันธ์, 2565; บุศรา ปุณริบูรณ์, 2563) ที่พบว่าผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สามารถส่งเสริมให้ครูคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความคิดใหม่ และพัฒนา นวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

2.4 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสร้างบรรยากาศเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นและพัฒนาตนเองอย่างเสรี สาเหตุอาจเนื่องจากผู้บริหารเน้นเห็นคุณค่าและศักยภาพเฉพาะตัวของครูและบุคลากรแต่ละคน ส่งเสริมการพัฒนาทักษะและความรู้ตามความถนัด จัดสรรทรัพยากร การฝึกอบรม และคำปรึกษาเฉพาะบุคคล ทำให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจ รู้สึกมีคุณค่า และพร้อมทุ่มเทความสามารถเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับงานวิจัย (สุธิกานต์ บริเอก, 2564; สุรศักดิ์ ปักกระโถ, 2560) และแนวคิดของ Robinson ที่ระบุว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารที่ให้ความสำคัญต่อความต้องการเฉพาะตัว สนับสนุนการเรียนรู้สิ่งใหม่ และพัฒนา

ศักยภาพของบุคลากรอย่างเต็มที่ (Robinson, 2007)

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างด้านเหล่านี้กับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 เป็น .546 และด้านเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ได้ร้อยละ 29.9 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ซึ่งจะอภิปรายแต่ละด้านดังนี้

3.1 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยครูที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สูงสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทผู้เรียนและสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สาเหตุที่ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของครูอาจเนื่องมาจากงานวิชาชีพครูในปัจจุบันมีความซับซ้อนและต้องการการปรับตัวสูง ครูจึงต้องคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ และออกแบบกิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาที่เป็นช่วงสำคัญของการพัฒนาทักษะพื้นฐาน แนวคิดนี้สอดคล้องกับ สุธิกานต์ บริเอก ที่ระบุว่าความคิดสร้างสรรค์คือพฤติกรรมที่นำเทคโนโลยีและแนวคิดใหม่มาใช้เพื่อกระตุ้นให้บุคคลอื่นคิดหลายมุมและเกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์ (สุธิกานต์ บริเอก, 2564) รวมถึงผลการวิจัย (ณัฐฐ ช่วยงาน, 2565; จินตนา แสนภูวา, 2567; สุรกานต์ ประชานันท์, 2567) ที่พบว่าด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้บริหารส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการบริหารงานวิชาการของครูอย่างชัดเจน นอกจากนี้ Claxton and Lucas ยังให้ความหมายว่าความคิดสร้างสรรค์คือความสามารถในการปรับตัวและคิดแนวทางใหม่เพื่อแก้ปัญหาและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม (Claxton and Lucas, 2004)

3.2 ด้านการมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยครูที่มีวิสัยทัศน์ชัดเจนสามารถกำหนดทิศทางและเป้าหมายการทำงานได้อย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับพันธกิจและนโยบายของสถานศึกษา ทำให้การวางแผนการจัดการเรียนการสอนมีความต่อเนื่อง ชัดเจน และสร้างแรงจูงใจภายใน กระตุ้นให้ครูปฏิบัติงานอย่างมุ่งมั่น สามารถเลือกวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงาน และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม แนวคิดนี้สอดคล้องกับรัชฎากร อัครจันทร์ ที่ให้ความหมายว่า วิสัยทัศน์คือการที่ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์บริบททั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา นำไปสู่การกำหนดเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน เป็นผู้นำและแบบอย่างในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน (รัชฎากร อัครจันทร์, 2560) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วินา สุทธิโพธิ์, 2561; กขพร จันทรแดง, 2566; จินตนา แสนภูวา, 2566; สุรกานต์ ประชานันท์, 2567) ซึ่งพบว่าด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูและการบริหารงานวิชาการ Northouse ให้ความหมายเพิ่มเติมว่า วิสัยทัศน์คือการมองภาพอนาคตที่เป็นไปได้ เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ (Northouse, 2012)

3.3 ด้านความยืดหยุ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ไม่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยข้อจำกัดเชิงโครงสร้างของงานครูในระดับประถมศึกษาที่มีกรอบวิชาชีพชัดเจน ทั้งด้านหลักสูตร การวัดประเมินผล และแนวทางการสอน ทำให้ความยืดหยุ่นของผู้บริหารไม่สามารถส่งผลโดยตรงต่อการปฏิบัติงานของครูได้มากนัก (รัชฎากร อัครจันทร์, 2560; สุทธิชัย นาคะอินทร์, 2561; กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์, 2562; เกศณี กฐินเทศ, 2562; Lussier, 2001) ความยืดหยุ่นของผู้บริหารประกอบด้วยการยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง การคิดนอกกรอบ การปรับตัวตามสถานการณ์ และการสร้างบรรยากาศเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรและการสร้างสรรค์นวัตกรรม อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของ (ศิริวรรณ คำภูเงิน, 2561; ธนาภรณ์ นิลพัทพันธ์, 2562; รัตนา เหลืองงาม,

2562) พบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสามารถส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของครูและสถานศึกษาได้ชัดเจน โดยเฉพาะด้านวิสัยทัศน์ การสื่อสาร และการสร้างแรงจูงใจ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยเชิงโครงสร้างและกรอบมาตรฐานของงานครูมีอิทธิพลมากกว่าความยืดหยุ่นของผู้บริหาร นอกจากนี้ ผลการศึกษาเชิงทฤษฎีของ (Sousa, 2003; พุทธชาติ ภูจอมจิต, 2562) ระบุว่า ความยืดหยุ่นช่วยสนับสนุนการคิดสร้างสรรค์และการปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลง แต่การนำไปใช้จริงในบริบทของครูอาจถูกจำกัดโดยข้อกำหนดทางวิชาชีพและความรับผิดชอบที่ตายตัว จึงอาจอธิบายได้ว่าทำไมด้านความยืดหยุ่นของผู้บริหารจึงไม่ปรากฏอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของครูอย่างมีนัยสำคัญในบริบทนี้

3.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ไม่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับบริบทของงานครูระดับประถมศึกษาที่มีกรอบหลักสูตร ข้อกำหนดการวัดและประเมินผล รวมถึงแนวทางการสอนที่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐาน ทำให้การให้ความสำคัญต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้บริหารอาจไม่สามารถส่งผลโดยตรงต่อการปฏิบัติงานของครูได้อย่างชัดเจน แม้แนวคิดทางทฤษฎีจะเน้นว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Northouse, 2003; Bass & Avolio, 2004; Yukh, 2004; Robinson, 2007) เป็นพฤติกรรมสำคัญของผู้หน้าที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้ตาม สนับสนุนการเรียนรู้ และสร้างแรงจูงใจให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่า ซึ่งงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ (วนิชชัย แสงหมั่น, 2552; สมหมาย โอภาสี, 2552; สรรณู เกิดแก้ว, 2553; ฤกษ์พล อัมระนันท์, 2559; Zhang, 2018; Aydin, 2012) พบว่าการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลช่วยพัฒนาผู้ตาม ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ และสร้างสังคมแห่งนวัตกรรม อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติงานของครูประถมศึกษายังคงถูกกำหนดโดยปัจจัยเชิงโครงสร้าง และข้อกำหนดวิชาชีพเป็นหลัก ทำให้พฤติกรรมการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลของผู้บริหารจึงไม่ได้สะท้อนผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูโดยตรง แม้ว่าจะเป็นปัจจัยสำคัญตามแนวคิดของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงก็ตาม (Mugkasem, 2001; Sternberg, 2006; Roger, 2008; Louise & Temperley, 2009; Kathleen, 2012; Savareikiene, 2013; Mainemelis, 2015) ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการพิจารณาปัจจัยบริบทของงานและเงื่อนไขโครงสร้างในองค์การการศึกษาประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงปัจเจกบุคคลให้เกิดผลเชิงปฏิบัติได้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิด การตัดสินใจ และการพัฒนานวัตกรรมทางการเรียนการสอน

1.2 การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงให้เห็นว่าด้านการจัดการเรียนรู้อย่างมีความจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรวิเคราะห์สภาพปัญหา จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการสอน ส่งเสริมการใช้สื่อและเทคโนโลยี จัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และติดตามประเมินผลเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น

1.3 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความยืดหยุ่น ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรพัฒนาความสามารถในการปรับตัวและการบริหารจัดการอย่างยืดหยุ่น เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และด้านการมีวิสัยทัศน์ มีส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในสองด้านดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้นแรงจูงใจของครู เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ และยกระดับคุณภาพการศึกษา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ช่วยนำแนวทางใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการ

ทดลองนวัตกรรม และการมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนช่วยกำหนดทิศทางและเป้าหมายของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และชุมชน ทำให้ครูเห็นความสำคัญของบทบาทตนเองและมุ่งมั่นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

2.2 ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

2.3 ควรมีการศึกษารูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

2.4 ควรมีการศึกษารูปแบบการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4

เอกสารอ้างอิง

- กชพร จันทรแดง. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพัทลุงเขต 2. วารสารทัศน์มิติทางการศึกษา, 1(2),
- กมลชนก ศรีสุตา. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกับประสิทธิผลตามมาตรฐานการศึกษาด้าน คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กฤติยาภรณ์ นาชัย. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนพนสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. ปริญญาโททางการศึกษา มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กฤษพล อัมระนันท์. (2559). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์. (2562). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เกศณี กลืนเทศ. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ขวัญฤทัย ภูสาระ. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- จินตนา คีตวงพันธ์. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- จินตนา แสนภูวา. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูชุมชนในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร.

- จุฑามาส ชื่นห้วน. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- เฉลิมพันธ์ ศรีพรหม. (2560). การปฏิบัติและแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จิตินันท์ ประจักษ์ภูมิ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ณัฐพล ทองมูล. (2564). บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ดวงพร เกลี้ยงประณีต. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ธนาภรณ์ นิลพัทธนันท์. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ธนพล สะพังเงิน. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ธิติสฎา แก้วหาญ และ ทะนะงศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย. วารสารการพัฒนาศาสตร์ใหม่, 6(4),
- บงกช วิจบ. (2560). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การปฏิบัติหน้าที่ของครูในยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุศรา ปุณริบูรณ์. (2563). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปฎิมากาญจน์ แสนโสภานัน. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรพิมล อินแมน. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- พุทธชาติ ภูจอมจิต. (2562). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เพ็ญนภา ศรีภูธร. (2562). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง. การศึกษาค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- รัตนา เหลืองงาม. (2562). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
รัชฎากร อัครจันทร์. (2560). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์ดุสิตบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วัชรินทร์ จันทโร. (2562). ทักษะการบริหารกับผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 8. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วินา สุทธิโพธิ์. (2561). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเลย เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- วนิชชัย แสงหมั่น. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราช
ภัฏราชนครินทร์.
- วรศรา อรุณกิตติพร. (2561). ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมหมาย โอภาสี. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการ
ปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย
ราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุรกันต์ ประชานันท์. (2567). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราช
ภัฏสกลนคร.
- สรัญญา เกิดแก้ว. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารจัดการระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ศิริวรรณ คำภูเงิน. (2561). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายการศึกษาตำบลเวียง
สันทรายงาม อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ศิโรวรรณ ธัญญากรณ์. (2561). แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง.
- สนธยา สมลิคุณ. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สุทธิชัย นาคะอินทร์. (2561). รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่
ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ดุสิตบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุธิกันต์ บริเอก. (2564). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุปรานี อรรถประจง. (2562). โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุพัฒตรา ธิพรพันธ์. (2561). การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4. (2566). **แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566-2570.** นครราชสีมา: ผู้แต่ง.
- แสงจันทร์ มิตรกุล. (2562). **รูปแบบการสร้างแรงจูงใจของครูต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย.** วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน, 25(2),
- อินทัย ตรีนวนิช. (2552). **สถิติธุรกิจ.** ขอนแก่น: ขอนแก่นการพิมพ์.
- อังจิมา คงโอ. (2560). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร.** การศึกษาค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- อุทัยวรรณ สายพัฒน์. (2547). **Collinearity.** วารสารปริชาต, 17(1),
- Bass, B. M., & Riggio, R. E. (2006). **Transformational leadership (2nd ed.).** Lawrence Erlbaum Associates.
- Claxton, G., & Lucas, B. (2004). **Be creative: Essential steps to revitalize your work and life.** London: BBC Books.
- Cronbach, L. J. (1973). **Dictionary of education information analysis.** New York: McGraw-Hill.
- Fullan, M. (2001). **The new meaning of educational change (3rd ed.).** New York: Teachers College Press.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (1991). **Educational administration: Theory, research, and practice (4th ed.).** McGraw-Hill.
- James, C., & Connolly, U. (2000). **Effective leadership in schools.** Routledge.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). **Determining sample size for research activities.** Educational and Psychological Measurement, 30(3),
- Likert, R. (1967). **The method of constructing an attitude scale.** New York: Wiley & Son.
- Lussier, C. (2003). **Management.** Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Mugkasem, U. (2001). **The experimental study of the creative leadership training on creative leadership quality of education chief executive officers** (Doctoral dissertation, Technical University of the Philippines).
- Northouse, P. G. (2012). **Introduction to leadership: Concept and practice (2nd ed.).** Thousand Oaks,
- Robinson, K. (2007). **The principles of creative leadership.** New York: McGraw-Hill.
- Savareikiene, D. (2013). **Transformational leadership in the development of motivation in aspects of good governance (Doctoral dissertation).** Ekonomika Ir Vadyba: Aktualijos Ir Perspektyvos, 3(31),
- Sousa, D. A. (2003). **The leadership brain: How to lead today's schools more effectively.** California: Sage.
- Sternberg, R. J. (2006). **Creating a vision of creativity: The first 25 years.** Psychology of Aesthetics, Creativity, and the Arts, 8(3),
- Zhang, Q., Siribanpitak, P., & Charoenkul, N. (2018). **Creative leadership for primary school principals to promote teacher's creativity in Guangxi, China.** Kasetsart Journal of Social Sciences, 41(2),